

paa de i nærværende Lov omhandlede Anlæg, herunder indbefattet Sværfsættelsen af den i § 1 omhandlede Dampffiksbefordring. Udgifterne til Expropriationen til disse affholdes i Overensstemmelse med nævnte Lovs § 5 2det Stykke og Loven af 26de Mai 1868. De Fritagelser og Pempelser, som efter Loven af 26de Mai 1868 have været indrømmede visse Kjøbstæder og Sognekommuner, bortfalde, forsaavidt og i Forhold som de ifølge nærværende Lov anlagte Baner faa Betydning for disse Kjøbstæder og Sognekommuner, ligesom den alt indrømmede Begunstigelse bliver at ubligne ved Efterbetaling. Alt efter Indenrigsministerens nærmere Bestemmelse.

Bemærkninger til foranstaaende Lovudkast.

Ved Finanslovforslaget for 1876—77 foreslog Ministeriet, at der skulde stilles et Beløb af 10,000 Kr. til sammes Naadighed, for at man kunde blive i Stand til i større Omfang end hidtil at gjøre Projekter om nye Jernbaneanlæg til Gjenstand for nærmere Undersøgelser, idet man til Støtte herfor særlig fremhævede, at Tilveiebringelsen af nyttige og fuldstændige Forarbejder vilde faa forøget Betydning, hvis det maatte findes rigtigt ved den videre Udviikling af vore Jernbaneforbindelser at vende tilbage til Bygning for Statens Regning og ved Tilskud af de paagjældende Egne.

Efter at Rigsdagen var gaaet ind paa det saaledes fremførte Forslag (jfr. Finanslovens § 19 II. B. 2.), har man i den forløbne Sommer ladet foretage Undersøgelser af forskjellige Jernbanelinier i Sylland og Fyn, om hvilke Undersøgelses Resultat henvises til de vedføjede Beretninger af 4de og 29de September 1876 fra Overingeniøren for de nye Jernbaneanlæg i Sylland og Fyn, Justitsraad Tegner, hvem Ledelsen af Undersøgelserne har været overdraget. Man har derefter i Genhold til det deri Dplyste bestemt sig til at søge de i foranstaaende Lovforslag ommeldte Jernbaneanlæg fremmede ved Statens egne Kræfter, idet man ved de i den senere Tid indvundne Erfaringer maa føle sig bestyrket i Overbevisningen om Rigtigheden af i de nysnævnte Landsdele at foretrække den direkte Anvendelse af Statens Virksomhed i denne Retning, fremfor at overlade Udviiklingen af de vigtigste Samferdselsmidler til den private Foretagelsesaaend.

Til § 1.

Med Hensyn til Valget af de i Lovudkastets § 1 nævnte Linier skal følgende bemærkes:

ad a. Det har ikke kunnet undgaa Opmærksomheden, at den sydvestlige Del af Fyn savner Tilfnytning til de hidtil bestaaende Jernbaneanlæg. Til at afhjælpe dette Savn har der allerede i nogen Tid fra forskjellige Sider foreligget Projekter, og man har derfor anset det

rettest, strax at gjøre Forsyningen af denne frugtbare og folkerige Egn med Jernbaner til Gjenstand for Undersøgelser. I det man om Enkeltheberne ved disse Undersøgelser henviser til Overingeniørens nedensaaende Skrivelse af 4de September 1876, skal man her indskrænke sig til følgende Bemærkninger:

Den paagjældende mellem Statsbanen og Odense-Svendborg Banen beliggende Del af Fyn indbefatter navnlig Kjøbstæderne Årsens og Faaborg med deres Opland, og Opgaven har derfor været paa hensigtsmæssigste Maade at bringe disse Kjøbstæder og Oplandet i Forbindelse med det bestaaende Jernbanesystem. Denne Opgave lader sig enten løse derved, at hver af de nævnte Kjøbstæder ved en Bane bringes i direkte Forbindelse med de fynske Jernbaner, eller derved, at der søges en fælles Tilfnytning til de ældre Baner ved et Baneanlæg, der forgrener sig til de tvende Kjøbstæder som Endepunkter.

I Overensstemmelse hermed har Undersøgelsen dels været rettet paa Anlægget af Sidebaner fra Statsbanerne til Årsens og fra den sydfynske Jernbane til Faaborg, dels paa Tilveiebringelsen af en enkelt Jernbane, udgaaende fra Odense som det naturlige Knudepunkt for Baneanlægene paa Fyn, men ved Nørre Broby forgrenende sig til Årsens og Faaborg. For hvert af disse Alternativer er der udarbejdet fuldstændige Projekter og Overflag, og er Resultatet heraf følgende:

1. Direkte Sidebaner til Årsens og Faaborg ville hensigtsmæssigst være at føre henholdsvis fra Kommerup Station paa Statsbanen og Ringe Station paa den sydfynske Jernbane.

En Linie fra Årsens til Kommerup vil kunne føres gennem en særdeles frugtbar og velbefolket Egn i en Længde af c. 3½ Mil for en Bekostning ved selve Anlægget af 1,340,000 Kr. *),

*) I Justitsraad Tegners Skrivelse af 4. Septbr. 1876 (Bil. I) er Summen angivet til c. 1,280,000 Kr. Da det